

Tuloveroprosentin määrittäminen vuodelle 2025

KH 21.10.2024 § 328
727/02.03.01.00/2024

Valmistelija Talousjohtaja Tuula Ahvonen, tuula.ahvonen@savonlinna.fi, puh. 050 575 8803

Selostus Kuntalain 111 §:n mukaan: ”Viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.” Lisäksi verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Kunta ilmoittaa tuloveroprosentin kymmenyksen tarkkuudella.

Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja siten niiden kustannukset siirtyivät kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta. Tämän takia kuntien tuloja siirrettiin valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa. Merkittävä osa tulojen siirtoa tehtiin kunnallisveron kautta. Ansiotuloverotukseen tehtävät muutokset toteutettiin niin, että niillä oli mahdollisimman vähän vaikutusta verovelvollisten verotuksen tasoon.

Savonlinnan kaupungin nykyinen tuloveroprosentti vuonna 2024 on 9,3. Jos kunta ei ilmoita tuloveroprosenttiaan määrääjässä Verohallinnolle, voidaan verotuksessa noudattaa edellisen vuoden tuloveroprosenttia. (Laki verotusmenettelystä 91 a §).

Kunnallisverotulon tilitysarvio vuodelle 2024 on noin 59,6 miljoonaa euroa Kuntaliiton syyskuun 2024 verotuloennusteen mukaan.

Kuntalain 110 § mukaan: ”Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Alijäämän kattamisvelvollisuus on kytketty tilinpäätöksen osoittamaan taseeseen kertyneeseen alijäämään, ja se on katettava viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Taloussuunnitelmassa on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan”. Kunnan taseessa on 31.12.2023 ylijäämää 40,9 milj. euroa, joten alijäämän kattamisvelvoitetta ei tämän perusteella ole.

Taloussuunnitelman raamin (KH 03.06.2024 § 195) laadinta-ajankohtana keväällä 2024 arvio vuosien 2024 ja 2025 verotulokertymästä oli nykyistä alhaisempi mutta vastaavasti arvio saatavista valtionosuuksista oli nykyistä suurempi. Korkotaso on alkanut kääntyä laskuun ja inflaatiokehitys on tasaantunut. Taloudessa on nähtävillä varovaista elpymistä, mutta talous ei ole vielä kääntynyt selvään nousuun. Valtionosuuksien määrää on leikattu vuodesta 2024 eteenpäin korjatuilla sote-uudistuksen siirtolaskelmilla, jotka vähentävät kaupungin saamia valtionosuuksia. Laskelmia on lisäksi vuoden 2023 loppupuolella ja vuoden 2024 alkupuolella korjattu. Vuoden 2025 alusta kuntien järjestämisvastuulle siirtyvät TE-palvelut ja tämä tuo muutoksen valtionosuuksien sisältöön. Tämänhetkisten VM:n ennakkolisten valtionosuuslaskelmien (24.9.2024) mukaan valtionosuuksia saadaan n. 6,8 milj. euroa (sisältäen 5,2 milj. euroa TE-palveluihin liittyvää vos-tuloa). Taloussuunnitelman raamissa vos-tuloksi oli arvioitu n. 9,9 milj. euroa (sisältäen 6,5 milj. euroa TE-palveluihin liittyvää vos-tuloa).

Talousarvion raamissa tuloveroprosentti on arvioitu 9,3 %:n tasolle eli tavoitteena on tuloveroprosentin pitäminen entisellä tasolla. Tilikauden alijäämäksi arvioitiin n. 6,1 milj. euroa.

Alustavien laskelmien ja lautakuntien esitysten pohjalta arvioituna tilikauden 2025 tulos tulee olemaan noin KH 03.06.2024 § 195 vahvistaman talousarvion 2025 raamin tasolle eli n. -4,5 milj.euroa (raamin tulos -4,7 milj.euroa). Talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025 - 2028 valmistelu on vielä kesken ja tulos voi tästä vielä muuttua.

Savonlinnan kaupungin tuloveroprosentti on edelleen hyvin korkea ja se heikentää merkittävästi kaupungin muuttovetovoimaa sekä paikallistalouden ostovoimaa. Suomen keskimääräinen tuloveroprosentti on n. 7,50 prosenttiyksikköä. Helsingin tuloveroprosentti on tällä hetkellä 5,36 eli siihen verrattuna Savonlinna ei ole kilpailukykyinen. Savonlinnan naapurikunnissa tuloveroprosentit ovat myös osin pienempiä:

Enonkoski 8,4

Parikkala 9,5

Sulkava 8,4

Puumala 6,6

Mikkeli 9,4

Kaupungissa toteutettiin vuosina 2012 - 2021 talouden tehostamisohjelma, jonka avulla saavutettiin noin 20 milj. euron kustannustehokkuuden parantuminen. Kaupungin verotulopohja on vahvistunut myönteisen yritys-elämän kehittymisen ja positiivisen muuttoliikkeen myötä, vaikka matkailu- ja palvelualat kärsivät yksityisen kulutuksen laskusta ja turismin vähenemisestä. Vuosien 2021 ja 2022 korkeiden sote-kustannusten ja vähenevän lapsimäärän takia kaupungin valtionosuustulo heikkenee vuodesta 2024 alkaen ja talous kääntyy alijäämäiseksi. Kaupunki on aloittanut talouden kehittämis- ja sopeuttamisohjelman laatimisen kaupunginvaltuuston 18.12.2023 § 91 vahvistaman talousarvion linjausten mukaisesti siten, että kaupungin talous on tasapainossa vuonna 2028 eikä uutta alijäämää enää kerry.

Kunnallisverotulon tilitysarvio vuodelle 2024 laskettuna 9,3 % tuloveroprosentilla on noin 59,6 miljoonaa euroa Kuntaliiton syyskuun 2024 verotuloennusteen mukaan.

Savonlinna on pystynyt säilyttämään ja vahvistamaan teollisia rakenteita siten, että teollisuuden työpaikat ja liikevaihto ovat kasvaneet. Kaupunki on muuttovoittoinen jo viidettä vuotta. Muuttovoitto viiden vuoden aikana (elokuu 2024 tilanne) on lähes 400 asukasta. Muuttovoitto on painottunut työikäisiin ja lapsiperheisiin.

Savonlinnan vuodelle 2025 esitetty tuloveroprosentti 9,3 % on maan korkeimmassa päässä, koska Suomen keskimääräinen tuloveroprosentti on n. 7,5 prosenttiyksikköä. Savonlinnan täytyisi tulevaisuudessa pystyä laskemaan tuloveroprosenttia, jotta kilpailukyky muuttovoitolle säilyy.

Esittelijä	Hallintojohtaja-kaupunginlakimies Hämäläinen Markus kaupunginjohtajan 1. sijaisena
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle vuoden 2025 kunnallisveroprosentiksi 9,3 %.
Käsittely	Talousjohtaja Tuula Ahvonen oli kaupunginhallituksen kuultavana tämän asian käsittelyn aikana. Esa Valkonen teki esittelijän päätösehdotuksesta poikkeavan muutosehdotuksen: <i>"Esitän, että Savonlinnan tulovero prosentti nostetaan 9.5 Perustelu: Hyvinvointialue on lakkauttamassa Paliliikenteen rahoituksen. Savonlinnassa on suuri joukko ihmisiä, joiden on mahdonta hoitaa henkilökohtaisia asioitaan, ellei Paliliikennettä ole. Eikä Savonlinna voi jättää Paliliikenne palvelua tarvitsevia ihmisiä heitteille. Samoin hyvinvointialue on lakkauttamassa Tikantanssin rahoituksen. Savonlinna markkinoi itseään lapsiystävällisenä kaupunkina. Tikantanssi on yksi sellainen palvelumuoto, jolla kaupunkia on hyvä markkinoida lapsiystävällisenä kaupunkina."</i> Puheenjohtaja totesi, että Esa Valkosen päätösehdotus raukesi kannattamattomana.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.
Toimenpiteet	Kaupunginvaltuusto